

**Preveliki minimalac ugrožava
bosanske privrednike?**

**Preveliki minimalac
ugrožava bosanske
privrednike?**

rs.politsturm.com

2025-01-27

2 мин. читања

Prošle srede, 22.01. u Sarajevu se održao protest privrednika [1]. Protest je najavljen nekoliko dana ranije [2] i posledica je planiranog povećanja minimalca za 2025. godinu, kako prenosi N1 [3].

Privrednici navode kako će ovo povećanje takođe biti neodrživo zbog visine doprinosa koje će morati da isplaćuju - doprinosa koji se zasnivaju na prosečnim platama koje će najverovatnije porasti zajedno sa minimalnom. U tom pogledu podržavaju ih i ekonomisti [4]. Sa druge strane političari tvrde da je ovo povećanje dobro za radnike, ali da je bitno naći balansiran pristup kako bi obe strane bile zadovoljne [5]. Kako bi radnici trebalo da tumače sva ova dešavanja, i raspravu koja se oko njih stvorila?

Bitno je, na početku, identifikovati ko se ovde buni. Stranu privrednika u ovom slučaju predstavljaju članovi sitne buržoazije, čija specifična pozicija između čekića (krupnih kapitalista) i nakovnja (radničke kalse) prouzrokuje njihovo nezadovoljstvo. Naime, zbog svog manjeg proizvodnog kapaciteta oni se ne mogu takmičiti sa ogromnim korporacijama, te na sve načine pokušavaju sebe da spasu od pada u sve veću masu radničke klase. Njihova borba neretko uključuje veći pritisak na radnike ili razne malverzacije [6].

Znajući ovo, lako je shvatiti zašto je došlo do ovakvih reakcija od strane malih proizvođača. Obzirom da je njihova pozicija veoma klimava, oni su za nju spremni da se bore na sve načine, i da tu borbu opravdavaju raznim beznačajnim rečima kao što je „pravda“, dok je takođe predstavljaju kao borbu za radnike, jer će, kako tvrde, ukoliko njihova borba ne bude uspešna, morati da ih otpuste [7].

U svemu ovome se perfektно vide problemi reformizma. Želja političara da pomire radnike i privrednike je sasvim nerealna i idealistička u svom korenu. Takve lepe želje nisu utemeljene u materijalnoj realnosti, one u kojoj svako pomirenje ove dve klase može biti samo kratko primirje pre još jačih potresa izazvanih oprečnim interesima radnika i kapitalista.

Radnici u ovom slučaju suštinski neće dobiti ništa. Čak i da ipak na kraju dobiju veće plate ili nešto drugo, ovakva „poboljšanja“ neće promeniti položaj radnika u odnosu na kapital. Ona neće izbrisati klasne protivrečnosti kapitalističke proizvodnje, i neće dovesti do boljeg društva. Značajne promene se mogu desiti samo ukidanjem privatnog vlasništva nad sredstvima za proizvodnju i njihovim stavljanjem na raspolaganje celom društvu, a ovo može postići jedino radnička klasa u revolucionarnoj borbi protiv kapitalista. Mali proizvođači su ovim protestima samo bez zadržke pokazali svoje interese i reakcionarnu poziciju u ovakvoj borbi.

Izvori:

[1] <https://n1info.ba/vijesti/završeni-protesti-ispred-vlade-fbih-prvo-ali-ne-i-posljednje-okupljanje/>

[2] https://n1info.ba/vijesti/zbog-odluke-o-minimalnoj-plati-veliki-protest-privrednika-u-srijedu-u-sarajevu/?fbclid=PAY2xjawH7AS9leHRuA2FibQIxMQABpocZQwUytAftcodI0AgljUhEVXtces6TssB5Qpf7NlIbzWCar-9McAVagQ_aem_Zs3Flt3inOsPG9eTqWb_5A

[3] https://n1info.ba/vijesti/uskoro-u-fbih-minimalna-plata-1000-km-koliko-ce-to-poboljšati-kvalitet-zivota/?utm_source=chatgpt.com

[4] https://n1info.ba/vijesti/uskoro-u-fbih-minimalna-plata-1000-km-koliko-ce-to-poboljsati-kvalitet-zivota/?utm_source=chatgpt.com

[5] <https://n1info.ba/vijesti/ekonomija/niksic-poslodavcima-cemo-dati-poticaje-a-radnike-cemo-zastiti-od-otkaza/>

[6] <https://n1info.ba/vijesti/radnik-za-n1-poslodavac-mi-uplatio-pomoc-pa-je-uzeo-di-o-plate-primam-na-ruke/>

[7] <https://n1info.ba/vijesti/završeni-protesti-ispred-vlade-fbih-prvo-ali-ne-i-posljednje-okupljanje/>

Оригинални чланак